

RESSÒ

BUTLLETI INFORMATIU BIMENSUAL

N.º 2

Abril - Maig 1981

2ª EPOCA

Ara com ara les Associacions de Veïns no es troben pas en un moment àlgid. No fem cap descobriment en afirmar-ho. Unes mes altres menys porten una vida esllanguida passada l'eufòria predemocràtica. No voldriem pas de cap manera que haguessim d'esperar una etapa postdemocràtica per veure'n la revifalla. Les Associacions tenen el seu paper en la democràcia i cal que el trobin.

Indicis hi han del seu redreçament. La passada Assemblea d'Associacions de Veïns de Catalunya, celebrada a Santa Coloma de Gramenet, pot ser-ne un pressagi. Nosaltres, aquí a Montbau, també ens hem de replantejar avui, la necessitat, la utilitat i la funció de la nostra Associació. Socis hi ha que estan disposats a fer-ho i que ho estan fent.

Valguin les pàgines d'aquesta revista per a convidar aquells socis i veïns en general que puguin aportar llurs opinions, llurs crítiques i llurs col·laboracions a fer-ho.

Ben segur que trobarem el tò que correspon als nostres dies i a la particularitat del nostre barri i la seva gent.

Hic et nunc.

Hoy por hoy las Asociaciones de Vecinos no se encuentran en su momento álgido. No descubrimos nada nuevo afirmándolo. Unas más otras menos - llevan una vida lánguida pasada la euforia predemocrática. No quisiéramos a ningún precio, que tuviéramos que esperar una etapa postdemocrática para presenciar su resurgimiento. Las Asociaciones tienen su papel en la democracia i conviene que lo encuentren.

Hay indicios de ello. La pasada Asamblea de Asociaciones de Vecinos de Cataluña, celebrada en Santa Coloma de Gramenet puede ser un presagio. Nosotros, aquí en Montbau, también tenemos que replantearnos hoy la necesidad, la utilidad y la función de nuestra Asociación. Hay socios que están dispuestos para hacerlo y que están haciéndolo.

Sirvan las páginas de esta revista para invitar a aquellos socios y vecinos en general, que puedan aportar sus opiniones, sus críticas y sus colaboraciones a que lo hagan.

A buen seguro que encontraremos el tono que corresponde a nuestros días y a las particularidades de nuestro barrio y su gente.

Hic et nunc.

EL PAS DEL TEMPS

Abans de la reforma litúrgica de la Setmana Santa, un dels dies més esperats per la quitxalla i també per la gent gran, era el Dissabte de Gloria. Després del dijous i divendres sants, d'una quietut tova i plapable, al arribar les deu del matí del dissabte, es produïa el despertar de la joia de la Pasqua de Resurrecció, en un esclat sorollós a tota la ciutat. Els estaments dirigits donaven el que podriem dir-ne crit de som-hi: les campanes de la Catedral i de totes les esglésies llençaven el seu sò al aire, la radio que havia restat muda, reprenia la seva activitat posant a les ones una música ben plena, com l'Al·leluia de Haendel; els cànons de Montjuïc tiraven salves i els baixells del port feien xiular les sirenes. La resposta popular era total i immediata: els nanos, que als balcons i galeries havien estat esperant impacients el moment precis amb les eines de fer soroll a les mans, iniciaven un concert de percussió picant amb les masses, batent dues tapadores velles com si fossin platerets, fent sonar els xerracs o qualsevol cosa que pogues fer el mateix soroll; les dones de casa amb els espolsadors colpejaven les portes i tustaven els matalassos; al carrer, cada botiguer se les ingeniava per fer el seu terrabastall, el serraller batia l'esclusa, el fuster copejava un parell de taulons i el carboner feia brugir un enorme xerrac de quatre pales que era l'enveja de la mainada; i així, en el mercat, en els tallers i fàbriques, tot era una gran fressa, que que durava fins que el cansament anava apaivagant aquell concert de xirinola i la gent tornava al seu quefer, mentre encara es sentia el borinor d'algun xerrac en mans de la xicalla que es resistia en acabar aquella gresca.

Així era a Barcelona i en altres ciutats. En els pobles de pagès era el moment en que sortien les caramelles o camilleres, colles de fadrins que sortien a cantar l'alegria de la Pasqua cantant els goigs de la Mare de Déu del Roser o els de Nostra Dona del Mont i cants d'amor, de joventut i de vida.

A ciutat les caramelles sortien al vespre. Les colles de jovent, i no tan jovent, que havien estat tot l'any preparant les cançons per aquest fi, entre les que no hi faltava alguna tonada de moda, canviada la lletra, a vegades de doble sentit i un xic desvergonyida. Els cors d'En Clavé, amb caient més formal, no solien faltar en aquestes rondes de carrer ni al concert de caramelles de la plaça de Sant Jaume. Gairabé a cap barri faltava la seva colla i a vegades més d'una, que rondjés els carrers amb els seus cants. Normalment anaven habillats amb roba típica, sense faltar el flameig de les barretines; un d'ells portava al cim d'un llarg pal una cistella ben enflocada de garlandes i cintes de tots colors, amb el que arribava a balcons i finestres per a recollir el recapte amb que eren premiades les cantades. A pagès s'obasequiava amb ous i botifarres i a la ciutat més aviat amb diners.

Mn. Cinto explica una bonica versió sobre l'origen de les caramelles. Es situa uns segles enrera, quan part d'avall del santuari del Mont hi havia encara dempeus el monestir de Sous. Prop del castell de Beuda uns pastors guarden la ramada, de bon matí d'un diumenge de Pasqua. De sobte, les campanes de Sous comencen a repicar i repon la del Mont i tot seguit s'hi ajunten les de tota la contrada, omplint-ho tot l'alegre campaneig, al que aviat s'hi ajunten el cant dels ocells i els mil sons de la natura al despertar-se aquell mati de primavera; els pastors senten el joiós encís de l'instant i prenent els seus flaviols (camilleres, en deien) esguarden vers el santuari qu'es retalla sobre el cel i comencen a tocar, de les tonades que saben, la que troben més adient: els goigs de Nostra Senyora del Mont, i per comunicar la seva joia comencen a recórrer les pagesies oferint-los-hi els seus cants.

Es molt possible que en Verdaguer tingués raó, si nó en l'origen sí en la mutació que en un moment determinat tingueren les caramelles. La festa de Pas-

NOTES SOBRE EL CAMILLERISME

qua està sobreposada als vells costums de la celebració de l'equinocci de primavera, en que l'home primerenc festejava el retorn a la vida de tota la natura, idea que és com un pressagi del sentit cristià de la Pasqua. La Pasqua jueva i també els "Pascor" romans, eren festes religioses i ramaderes.

Les caramelles estan documentades des del segle XV i en aquell temps s'en cuidaven els pavordes del Roser, que cantaven en primer lloc els goigs d'aquesta invocació, o més freqüentment els de la Mare de Déu del Mont, i després alguna cobla festiva, idíllica o amorosa, cantada amb la mateixa música dels goigs, que també es prestava a ballar alguna dansa pel seu caràcter viu i joganer. No faltava l'acompanyament d'algun instrument senzill, de vent o de corda.

Hi ha impresos del segle passat amb els goigs de la Mare de Déu del Mont, que a la part de sota d'aquests porten unes cobles profanes per cantar després dels goigs, que servien per demanar el recapte i per això s'anomenaven goigs "dels ous" o "de les botifarres". En la més freqüent hi ha una estrofa que diu així:

"A donar ò no donar	mes tenen pobre musica,
assi nos fasseu estar,	nosaltres bé ho refilem:
Camilleres van darrera	Resurrexit, alleluia,
tot nos ho volen robar,	resurrexit, cantarem".

que bé justifiquen l'existència d'altres caramelles que tant sols cantaven cançons profanes de caient galant i festiu, que també trobem impreses en fulls solts de l'època i que mantenen l'estructura i mètrica dels goigs. Les "Coplas per cantar a las minyonas en temps de Camilleras" impreses el 1.863, comencen així:

"Per la tua gran finesa,	Lo primer és un goig alegre
y la bona voluntat	comensan ab lo teu cap,
cantarem ab alegria	la hermosura de ta cara,
y no t'voldriam enfadar;	de la boca y lo teu nas,
Lo tracte es de ta hermosura	dels ulls y los teus cabells,
ques una cosa sens par.	il teu front tan ben posat.
Nostre Senyor ta criada	Nostre Senyor...
per fer morir i penar.	etc.

El tema donaria per molt, però cal deixar-lo. Amb les Caramelles ens trobem davant d'una tradició antiquíssima gairabé perduda; potser ancara seriem a temps d'ajornar-la i donar-li nova vitalitat. Valdria la pena.

Enric d'Olost

NOTES SOBRE EL "MANIFIESTO"

No sense sorpresa hem pogut comprovar que entre els primers firmants del "Manifiesto por la igualdad de derechos lingüísticos en Cataluña" hi ha dos professors de l'Institut de Batxillerat de Montbau "Narcís Monturiol": el professor de Història J.L. Reinoso i el professor de Literatura C. Sahagún, que suposem deu cobrar com a professor però no sabem pas que doni cap classe.

Ens ha sorprès, doncs l'Institut del nostre barri no és pas un centre en que domini l'ensenyament en català, ni es respecti el dret dels catalans de parlar i fer els treballs en la seva llengua, ni s'hagi donat la importància que cal a que tothom compregui i pugui expressar-se en la seva llengua.

I si no, anem a veure uns quants dels fets que senyalem en el seu "Manifiesto", que ens haurien d'explicar d'on ho treuen i si aquesta és la realitat que viuen en el seu lloc de treball, l'Institut.

Hauriem de partit sobretot de la paraula IGUALTAT que remarquen en el títol del seu "Manifiesto".

- A l'Institut, tenim 13 cursos diurns i a cada curs s'imparteixen 10 assignatures més o menys. Això vol dir que es donen, aproximadament, 130 assignatures, de les quals només 10 s'imparteixen en català, la resta en castellà.

On és la "igualdad"?....

- Hem pogut comprovar que en algunes classes els alumnes no poden ni dirigir-se en català al professor.

On és la "igualdad"?....

- La majoria dels professors no han donat possibilitats als alumnes per fer els seus treballs en català, ni els han animat a esforçar-se a fer-ho per vèncer la inèrcia impossada per l'ambient de molts anys.

On és la "igualdad"?....

- Demanen que a cada nivell d'ensenyament hi hagi mestres específics en català, perquè els demés no tinguin l'obligació de saber ni d'aprendre el català; perquè no demanen el contrari? mestres de castellà específics a cada nivell. A aquests no caldria exigir-los que sabessin català, i si no,

on és la "igualdad"?....

- Demanen en el "Manifiesto" que tot document sigui escrit en català i castellà. Tothom sap que les dues llengües són romàniques, i que en tres mesos de voler aprendre a escoltar és perfectament comprensible una conversa i sobretot un escrit. Per què gastar tants di-

ners fent-ho tot doble? Després diràn que les autonomies són cares. No seria millor que tothom pogués escriure i parlar en la llengua que li sigui més seva, i l'altre la pogués entendre?, i si no, on és la "igualdad"?....

- Si ens passegem pels Instituts d'algun dels firmants del "Manifesto, sols sentim parlar castellà. Tothom sap que en una conversa, quan hi ha com a mínim un castellanoparlant, tot i que tothom entengui les dues llengües, es parla sols castellà. Com animen ells en el seu lloc de treball, aquesta evident injustícia? i si no, on és la "igualdad"?....
- Diuen que si es va imposant l'ensenyament en català, els castellanoparlants es veuràn greument discriminats. I qui són els discriminats actualment en el seu Institut?. No els hem sentit mai denunciar la injustícia evident que patim els catalanoparlants, i si no on és la "igualdad"?....
- Demanen que tots els organismes oficials i privats subvencionin a Catalunya igual el castellà que el català. En principi podriem estar-hi d'acord, sempre que realment fos possible aquesta igualtat, és a dir:
  - que tots coneguéssim el català tal com sabem escriure i llegir el castellà.
  - que tots coneguéssim la història, la geografia i la literatura, etc. de Catalunya igual que coneixem la de la resta de l'estat espanyol.
  - que les hores de T.V.E. en català fossin les mateixes que en castellà, i a les hores punta.
  - que el nombre d'hores de radio en català sumessin el mateix que en castellà.
  - que la premsa diària i periòdica, tingués el mateix nombre de publicacions en un idioma que en l'altre.
  - que el 50% de rètols a les botigues i carrers estiguessin redactats en català, etc. etc., i si no, on és la "igualdad"?....

L'idioma discriminat realment és el català, i fins que de veritat no hi hagi IGUALTAT cal que els organismes oficials i privats, juntament amb tots els veïns posem el màxim esforç en aconseguir que els catalans no continuem discriminats en el nostre propi país i que encara ens acusin d'opressors.

I amb fets es demostren les paraules. Cal començar per l'Institut de Montbau.

DUES VEÏNES

Document per a una historia de Montbau

La Història del pernil.

Quan el rei Jaume II, potser preveient propera la seva fi, volgué fundar un monestir que acullís la viudetat de la seva tercera muller Elisenda de Montcada, hagué de cercar un emplaçament adient. Això passava abans del mes de març de l'any 1.326, perquè sabem que l'endemà de la festa de la Mare de Déu de març d'aquest any es beneïen les obres del monestir, més enllà de la vil.la de Sarrià en el lloc que prengué el nom de Pedralbes o pedres blanques.

El que aquí ens interessa, però, és com fou escollit el lloc i quin paper hi jugà la Vall d'Hebron i en especial els boscos que hi havien per sobre el poble d'Horta, on els reis i alts dignatàris exercien el noble art de la cacera de salvatgines.

Diuen les cròniques que estudiant el territori dels voltants de la Barcelona del segle XIV, es seleccionaren dos bons llocs per el futur monestir: l'una fora Sarrià, l'altre fora Horta, amb semblants possibilitats d'esdevenir definitivament escollits.

El curiós del càs és com es va arribar a la decisió final. Diuen les cròniques que en cada un dels dos llocs seleccionats en principi, es penjà un pernil d'un arbre i que restà un quan temps a la intempèrie degudament custodiat per un còs de guardia.

Deuria resultar sorprenent veure aquells penjats, seguint la sort dels malfactors, bandolers, lladres o assassins. El poble se'n deuria enriure de la facècia reial sense entendre massa res.

Passat el temps fixat, foren analitzats els dos pernils i el que presentava millor estat de conservació donà l'emplaçament definitiu. Guanyà Sarrià i el monestir de Pedralbes se'n va anar cap a ponent.

Ara, quan de tan en tan, l'AEEF penja un pernil a l'Esplanada, ens recordem com el territori que ocupem els de Montbau va estar a punt d'esdevenir el suport d'una fundació reial, perquè se'l reconeixia com a lloc tranquil i sà, apte per el recolliment d'una vidua rica i noble i per la pregària d'una comunitat.

Albert Bastardes i Porcel

- Escolti, que venen números?
- Ondia! quina idea!

6ª Biennial de dibuix infantil

DE VALORS HUMANS I RELIGIOSOS

La Parròquia convoca els petits artistes del dibuix, per sisena vegada, a la Biental. Aquestes son les bases:

Hi seràn admesos els que viuen a Montbau, o hi tinguin alguna relació, de edad compresa entre els sis i els catorze anys. Podrà emprar qualsevol tècnica, sobre paper o cartolina (sense depassar la mida de 50 x 40 cms.) Els treballs hauràn de presentar-se abans del 6 de maig, sense dur vidres ni marcs; darrera cada dibuix ha d'haver-hi el nom del participant.

El tema, commemorant el primer Centenari de la proclamació de la Verge de Montserrat com a Patrona de Catalunya, serà "DE MONTSERRAT ESTEL". Els motius podràn esser la santa imatge, la montanya de Montserrat, els pelegrins, etc.

L'Exposició, instal.lada al Casal Parroquial, serà inaugurada el dissabte dia 9 de maig, a les 8 del vespre; podrà ser visitada el diumenge dia 10, tot el matí, i els dies 11 i 12, de 6 a 8 de la tarda, i en hores convingudes amb les escoles.

La clausura i repartiment de premis seràn el dissabte següent, dia 16, també a les 8 del vespre. Els premis consistiràn en un banderí per a cada concursant, i encara, Medalla d'Or i Medalla de Plata per a cada categoria (fins als 6 anys, fins als 10, fins als 14).

Al fer-se la inscripció, cada participant rebrà un volant, que li servirà per votar els dos dibuixos que més li agradin, de cadascuna de les tres seccions. Els concursants que obtinguin major nombre de sufragis, tindrà les Medalles.

Parroquia de Sant Jeroni de Montbau

CALENDARI D'ACTIVITATS DEL BARRI

- Maig, 3 A l'Esplanada de Montbau, a les 11 del matí Festa de l'Esbart Joan Rigall, amb rifa del pernil, ensanyament de danses, sardanes....
- Maig, 10 Visita al Museu Verdaguer, a Vila Joana (Vallvidrera) amb comentaris a càrrec de Josep Me Garrut, director del Museu d'Història de la Ciutat. Trobada a les 9 del matí a l'Esplanada; esmorzar col·lectiu. Organitza la Secció de Visites Culturals de l'A.E.E.F. Informació al telèfon 229.78.84
- Juny, 6-7 Marxa a Montserrat de l'unitat de Raiers, però oberta a tothom.
- Juny, 13-14 Al local social representació teatral a càrrec del grup escenic "Can Seixanta" de l'A.E.E.F. amb l'obra "Foc sota la pell" original de Joan B. Ripoll, sota la direcció de Jordi Fàbrega
- Juny, 23 Verbena de Sant Joan, a l'Esplanada foc de Sant Joan. Tot el programa es donarà a conèixer detalladament

Relació de les entitats de Montbau facilitada per l'Associació de Veïns

Esportives

U.D. Montbau	Roig Soler, 31
Club Petanca Armonia de Montbau	Dansa, 1
Club Petanca Montbau	Lírica, 1
Centre Esportiu Collcerola	Roig Soler, 7

Escolars

Academia Arbiol	Domenech i Muntaner
Escola Baloo	Vayreda
Escola Enric Borràs	Harmonia
Institución Subolesco	Poesia, 9
Institut Narcís Monturiol	Poesia
Escuela Profesional Maria Auxiliadora	

Especials

ANIC	Angel Marques, 18, galeries pl. alta
CERAC	Ceràmica, 32
Centre Pilot Espina Bifida	Sorolla, planta inferior
Escola Especial Sant Jeroni	Harmonia, 35

Culturals

A. E. E. F.	Sorolla, 14
Biblioteca Popular de Montbau	Esplanada de Montbau
Coral Sant Jeroni	Casal parroquial

Varies

Cooperativa Barcelonesa de Vivendes	Ceràmica, 32
Patronat Municipal de la Vivenda	Benlliure, 17
Residència Sant Jordi	Paseig de la Vall d'Hebron-
Guardia Urbana	Mímica, 1
Parròquia Sant Jeroni de Montbau	

NOTA

Recordem a tots els veïns la conveniència de NO baixar les escombraries al carrer abans de les 9 de la nit. L'Ajuntament ha avisat que multarà a qui ho fagi i saben que en alguns llocs ja ho ha fet.

Modista

AURORA

Corte y Prueba

Academia Corte y Confección

« *Sistema Feli* »

BENLLIURE, 21

BARCELONA - 35

Drogueria Monbau

AL SEU SERVEI amb:
Papers pintats - Pintures - Plàstics - Perfumeria
i tota mena d'artícles de neteja

Esplanada Monbau, 1

Telèfon 229 24 58

B A R C E L O N A - 3 5

Salvador

Boutique de la Perruqueria Unisex

Angel Marqués, 14-16, Tda. 5-6

Poesia, 1-5 - Teléf. 357 30 44

BARCELONA - 35

Restaurante Avar

Angel Marqués, 1-3-5-7

BARCELONA - 35

MONTBAU

telef. 220 1136

**SALONES PARA FIESTAS
BANQUETES REUNIONES**

- * **COCINA SELECTA**
- * **ESMERADO SERVICIO**
- * **GRAN CARTA DE VINOS**
- * **ESPECIALIDAD EN CARNES**
- * **PLATOS PARA LLEVAR A DOMICILIO**
- * **MENU SELECTO DEL DIA A PRECIOS POPULARES**

UNICO RESTAURANTE EN NUESTRO BARRIO

Som la
CAIXA DE
CATALUNYA

Per primera vegada a Catalunya

Un servei sense precedents exclusiu de la CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA al servei de l'economia domèstica.

*Ara vostè pot obtenir un crèdit immediat sense avaladors.

*Ara vostè pot obtenir 50.000 pessetes com a "Atencions familiars".

*Ara vostè pot tenir una assegurança gratuïta d'accidents de 500.000 pessetes.

*Ara vostè pot tenir una perfecta i gratuïta administració d'ingressos i despeses.

*Ara vostè pot disposar de la targeta de crèdit "Master Charge".

Si vol aprofitar tots aquests extraordinaris avantatges, que s'afegeixen als ja coneguts de la Caixa de Catalunya, i molts d'altres que progressivament s'aniran oferint, només li cal obrir un **COMPT FAMILIAR**.

El **COMPT FAMILIAR** és la llibreta de l'economia domèstica i la pot obrir tothom.

Demani informació sobre el **COMPT FAMILIAR**, innovació de la CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA, a qualsevol de les nostres oficines.

CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA

LA CAIXA DE TOTS